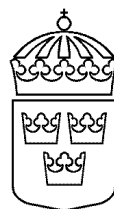

Riksdagens protokoll

2000/01:4

Torsdagen den 21 september

Protokoll
2000/01:4

Kl. 14.00 – 15.04

1 § Frågestund

Frågestund

Anf. 1 TALMANNEN:

Kammarens sammanträde är öppnat. Det inleds med riksdagens frågestund. I dag besvaras frågor av vice statsminister Lena Hjelm-Wallén, utrikesminister Anna Lindh, försvarsminister Björn von Sydow, näringsminister Björn Rosengren och finansminister Bosse Ringholm.

Vice statsministern besvarar allmänpolitiska frågor, övriga statsråd svarar på frågor inom sina respektive ämnesområden.

Ordet är fritt.

Energiskatten

Anf. 2 CARL G NILSSON (m):

Fru talman! Jag hörde finansministern säga att höjd dieselskatt inte var någonting man önskade, utan det var en eftergift i förhandlingarna med stödpartierna.

Nu läser jag i budgetpropositionen att skatten på eldningsolja höjs med 414 kr per kubikmeter. Med moms innebär det att det blir en höjning med 517:50 kr per kubikmeter, noga räknat.

Nu vill jag fråga: Är det ett tryckfel i budgetpropositionen, måntro? Eller är det också en eftergift till stödpartierna?

Anf. 3 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Fru talman! Redan förra året inledde regeringen tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet en s.k. grön skatteväxling. Vi återkommer i år med ett förslag som innebär att vi höjer energiskatten med lite drygt 3 miljarder. Samtidigt går de 3 miljarderna tillbaka till näringsliv och hushåll.

Vår avsikt är att på samma sätt som tidigare år föreslå en sådan grön skatteväxling för att minska belastningen på miljön och samtidigt öka utrymmet för att skapa fler arbetstillfällen genom att vi avlastar en del skatt på arbetsinkomster.

Det är konsekvent att vi tycker att det är rimligt att belasta energistörande verksamhet med ökad skatt.

Anf. 4 CARL G NILSSON (m):

Fru talman! Den här höjningen med nästan 520 kr per kubikmeter eldningsolja innebär ju en nådestöt för många villaägare. För en normalförbrukare av 5 kubikmeter innebär det 2 500 kr per år.

Min följdfråga är: Har ni beräknat vad detta kommer att innebära för boendekostnaderna för en sådan normalfamilj?

Anf. 5 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Fru talman! Jag talar om skatteväxling. Skatteväxling innebär att man får ökade utgifter för sin energikonsumtion och att man får ökade inkomster på plussidan. Det ena tar ut det andra.

Avsikten är att vi genom grön skatteväxling ska försöka minska utsläppen av skadliga ämnen från olika energislag. Vi vill på sikt försöka hålla tillbaka en typ av hög energikonsumtion och få till stånd en mer rimlig energikonsumtion.

För det enskilda hushållet handlar det faktiskt om att det finns både plus- och minusposter. De 3,3 miljarder vi tar ut i form av ökad energiskatt motsvaras av att vi lämnar tillbaka 3,3 miljarder till hushåll och företag.

EU:s byråkrati

Anf. 6 KARL-GÖRAN BIÖRSMARK (fp):

Fru talman! Jag har en fråga till utrikesministern. Det gäller EU-byråkratin.

Jag såg ett inslag häromsistens i TV om ett sjukhus i Palestina som heter Gaza European Hospital. Byggnaden har stått klar i flera år. Men det finns ingen utrustning på plats. Orsaken är att EU kräver 40 signaturer på ett papper innan dessa pengar betalas ut.

Vi som är Europavänner, EU-vänner, blir förtvivlade när vi får sådana här rapporter. Det gäller inte bara detta, det finns många exempel.

Min korta fråga är: Vad gör utrikesministern för att försöka ändra på den här situationen?

Anf. 7 Utrikesminister ANNA LINDH (s):

Fru talman! Tyvärr kan jag inte komma med någon motbild till Karl-Göran Biörsmark. Situationen är precis så eländig som han beskriver den.

Det har funnits och finns fortfarande en alldeles för stor byråkrati runt EU:s biståndsmedel när EU ska betala ut biståndspengar.

Sverige har uppskattat och stött att den ansvariga kommissionären för utrikesfrågor, Chris Patten, nu har satt i gång ett arbete för att göra om hela arbetet med de här frågorna. Det innebär att man först kommer att ha en diskussion om vilka prioriteringar man har, en diskussion om vilket bistånd och vilken budget som ska gälla och sedan en årlig utvärdering av ifall biståndsmedlen har betalats ut och ifall projekten har fungerat så som det är tänkt.

Förmodligen kommer vi att ha den första konkreta debatten om hur det här ska fungera under det svenska ordförandeskapet. Vi gör nu allt

Anf. 8 KARL-GÖRAN BIÖRSMARK (fp):

Fru talman! Jag tackar för svaret. Nu gäller det här inte bara biståndspengar utan även inom andra sektorer. Folk blir förtvivlade när de ska söka pengar. Det är blanketter, och de får t.o.m. ta till konsulter som kostar hundratusentals kronor för att söka pengar. Det är orimligt.

Som sagt, vi som är Europavänner måste se till att det är vi politiker som bestämmer. Vi kan inte hamna i byråkrati och i att det finns tjänstemän som ska vänta på varandra med 40 signaturer för att få tag på material för att folk ska få vård i ett sjukhus som står färdigt.

Jag hoppas att ordförandeskapet nästa år ska ge oss chansen i Sverige att lyfta den här frågan ordentligt.

Frågestund

Anf. 9 Utrikesminister ANNA LINDH (s):

Fru talman! Jag tog exemplet när det gäller utrikesfrågor. Men vi kan naturligtvis se problemen också på andra områden.

Jag tror att det svenska arbetet för mer öppenhet är ett viktigt exempel på hur man kan få öppenhet och därmed också effektivare och bättre beslutsprocedurer som gör att man kommer bort från en del av den byråkrati som Karl-Göran Biörsmark beskriver.

En annan viktig del är det arbete som Neil Kinnock i EU-kommissionen bedriver för att få mer effektivitet i förvaltningen i EU, mer av ett enskilt ansvarstagande för de enskilda tjänstemännen, tydligare beslutsstrukturer – allt det som vill till för att man ska minska byråkratin och få en bättre fungerande EU-förvaltning.

Jag tycker att det är viktigt att särskilt vi som är positiva till Europasamarbetet vågar se bristerna och att vi försöker göra något åt dem. Tyvärr måste jag nog säga att jag tror att problemen är så pass stora att vi inte kommer att klara att lösa dem under det svenska ordförandeskapet. Jag kan garantera att vi gör allt vad vi kan för att minska dem under det svenska ordförandeskapet.

Utländska bärplockare

Anf. 10 RUNE BERGLUND (s):

Fru talman! Jag har en fråga till näringsminister Björn Rosengren. Det gäller de thailändska bärplockarna som kommit till Sverige med stora löften om förtjänster i det här landet. Det har riktats kritik bl.a. mot Migrationsmyndigheten för att man inte har informerat thailändarna tillräckligt om förutsättningarna för bärbranschen i Sverige.

Det går säkert att förbättra den informationen. Men hur mycket information som än ges så är det ju arbetsförhållanden, bostadsförhållanden, löner och anställningsvillkor när man kommer på plats som blir avgörande för hur man upplever sin korta arbetsvistelse i landet. Den här branschen är tydligen helt oreglerad i Sverige och lämnar utrymme för godtycke när det gäller arbetsförhållanden, sådant som vi ibland kritiserar andra länder för.

Ett exempel som har beskrivits i en tidning är att en thailändare var väldigt duktig. Han plockade 2 200 kilo bär och fick för det 4 000 kr.

Jag vill fråga näringsministern: Finns det skäl att överväga reglering av bärplockarbranschen genom kollektivavtal eller på annat sätt?

Anf. 11 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Det finns särskilda regler för bärplockares möjligheter att få arbetstillstånd i Sverige. Det utformas av Migrationsverket efter generellt yttrande från Arbetsmarknadsstyrelsen.

Vad man här kan konstatera är att de grupper av bärplockare som har kommit till Sverige har kommit hit på falska premisser. Den här branschen lider beklagligtvis brist på fackliga organisationer som kan kontrollera de villkor som man kan kräva.

Avslutningsvis vill jag säga att Migrationsverket nu ska utvärdera de nya och stramare reglerna. I det arbetet kommer man att samråda med såväl Arbetsmarknadsstyrelsen som arbetsgivare och fackliga företrädare. De arbetsgivare som har lockat hit de här bärplockarna har betett sig minst sagt på ett bedrägligt sätt.

Anf. 12 RUNE BERGLUND (s):

Fru talman! Jag tackar för svaret. Såvitt man har kunnat höra har detta ansetts vara en liten och marginell företeelse under några veckor varje år, som man inte behöver fästa så stort avseende vid, men även små tuvor kan stjälpa stora lass. Sveriges goda rykte i världen för att vara en nation med ordning och reda på arbetsmarknaden kan komma i kläm. Jag hoppas därför att det här kommer att ordnas före nästa år. Annars kan det då komma hit folk från andra länder som råkar ut för samma sak.

Anf. 13 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Jag vill bara säga att jag delar den uppfattningen. Nu ska detta ses över, och sedan får vi återkomma.

Teliaaktien

Anf. 14 JOHNNY GYLLING (kd):

Fru talman! I dagens nummer av Finanstidningen finns ett stort reportage om Telia, och jag vill med anledning av det ställa en fråga till näringsministern angående Teliaaktien. Det påstås att amerikanska investmentbanker ska ha trissat upp värdet på Telias aktie mellan 5 och 10 kr över det som svenska rådgivare föreslog. Detta ska de ha gjort för att tillskansa sig maximal egen provision.

Sedan Telias aktie introducerades har denna gått ned med 24 %. Min fråga är: Har regeringen varit medveten om att utvecklingen kunde bli så negativ på grund av att priset, som de här bedömnarna hävdar, sattes för högt?

Anf. 15 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Marknaden satte priset vid introduktionen, och då låg Telia på exakt samma värde som likvärdiga bolag. Detta gäller även i dag, dvs. Telia följer i stort sett index. Ett bolag som t.ex. Deutsche Telecom

men även andra stora bolag har faktiskt tappat mer. Poängen är den att det då var samma värde som för liknande andra bolag och nu är samma värde som för liknande andra bolag.

Det är vidare styrelsen och dess ordförande som är ansvariga för den strategi som bolaget gick ut till marknaden med. Det är de som på marknaden ska implementera den strategi som man lade upp i bolaget. Priset på aktier har ju den tendensen att gå både upp och ned. Självklart kommenterar jag inte aktiemarknaden.

Anf. 16 JOHNNY GYLLING (kd):

Fru talman! Staten är ju fortfarande majoritetsägare i Telia, något som det fanns delade meningar om här i riksdagen. Många svenskar har dock nu köpt Teliaaktien i förhoppningen om att dels kunna vara med som delägare, dels kunna göra en långsiktig vinst.

Staten med näringsministern i spetsen har nu ett ansvar för den utveckling som bolaget får framöver när det gäller att ge sina aktieägare en god utdelning. Hur ser ministern på Telias framtid i detta avseende?

Anf. 17 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Låt mig erinra om att en enig riksdag stod bakom utförsäljningen av Telia. Jag vill också säga att det är lite för tidigt att efter denna korta tid, med kännedom om hur aktiemarknaderna normalt åker upp och ned, tala om att den skulle ha varit felaktig. Vi får se hur börsutvecklingen blir. Det är för tidigt att uttala sig i någon bestämd riktning.

Ursprungsbefolkningens rätt

Anf. 18 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Fru talman! Jag vill ställa min fråga till vice statsminister Lena Hjelm-Wallén. Jag vill höra när regeringen kommer att lägga fram ett förslag om att Sverige ska ratificera ILO:s konvention nr 169, som handlar om ursprungsbefolkningens rätt.

Anf. 19 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Kollegerna och jag konstaterade just tillsammans att vi inte har något svar på det. Jag tror att frågan får lov att ställas till ansvarigt statsråd, som förmodligen är integrationsministern.

Anf. 20 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Fru talman! Redan förra året lades det fram en utredning där det föreslås att Sverige ska ratificera den här ILO-konventionen. Frågan har ju stötts och blötts i många år. Jag undrar om man inte har någon framförhållning som alla ledamöter i regeringen känner till avseende när olika viktiga förslag ska komma.

Jag får tolka vice statsministerns svar så att det nu, när vi ju sitter och skriver motioner till riksdagen, är läge för att än en gång väcka en motion om att Sverige ska ratificera ILO-konventionen.

Anf. 21 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Riksdagens ledamöter är naturligtvis fria att skriva de motioner som de önskar. Det här är ju en process. Det är en ganska stor fråga, så det behövs en beredningstid. Jag har ingen exakt tidpunkt för när proposition kommer, men det betyder inte att frågan har lagts i en låda, utan självfallet bereder vi den.

EMU-frågan i kampanj

Anf. 22 LARS OHLY (v):

Fru talman! Min fråga riktar sig till utrikesministern. Enligt uppgifter i medierna har utrikesministern haft synpunkter på att Vänsterpartiet avser att lyfta fram EMU-frågan i en kampanj nästa vår. Utrikesministern lär ha sagt att en sådan kampanj strider mot överenskommelsen mellan partierna om det svenska ordförandeskapets program.

Min fråga är – under förutsättning att medierna har refererat utrikesministern riktigt: Vilken överenskommelse hänvisar utrikesministern då till?

Anf. 23 Utrikesminister ANNA LINDH (s):

Fru talman! I samtal med samtliga partiledare har vi diskuterat att vi under den period som Sverige har ordförandeskapet i EU ska vara överens. Det är vi om prioriteringarna för ordförandeskapet. Vi ska också försöka göra det till ett gemensamt svenskt ordförandeskap, inte ett ordförandeskap som bara gäller regeringen utan som gäller hela Sverige inklusive samtliga partier.

Jag tycker också personligen att det är lite olyckligt att välja just den här tiden för att debattera EMU-frågan, som ju delar svenska folket i två sidor. Här har vi en möjlighet att under ett halvår ha en väldigt aktiv roll för Sverige på världsscenen som företrädare för EU. Just under de sex månaderna kan vi väl undvika att ha den typ av politiskt gräl och politisk debatt som vi under andra tider väldigt gärna kan ha.

Anf. 24 LARS OHLY (v):

Fru talman! EMU-frågan finns inte med i den överenskommelse mellan partierna som utrikesministern hänvisar till. Jag är införstådd med att vi ska ha ett program som vi har diskuterat fram gemensamt och som vi ska fullfölja gemensamt. Men min och Vänsterpartiets uppfattning är att även EMU-kritiska organisationer och partier måste ha rätten att föra fram uppfattningar till allmänheten, alldeles oavsett om Sverige råkar vara ordförande i EU eller inte.

Anf. 25 Utrikesminister ANNA LINDH (s):

Fru talman! Vänsterpartiet och alla andra är i sin fulla rätt att argumentera och debattera kring precis vad de vill när de vill och självklart att föra fram alla argument mot EMU. Det som jag har sagt är bara att jag tycker att det är olyckligt att vi inte under den tid då vi faktiskt företräder EU på den internationella scenen och i EU kan visa att vi har ett gemensamt ordförandeskap. Just under dessa sex månader tycker jag att vi

kunde avhålla oss från en debatt som enbart splittrar den svenska opinionen.

Vi kan driva EMU-debatten före och efter ordförandeskapstiden, men jag har sagt att jag tycker att vi under sex månader kan försöka hålla sams mellan politikerna när det gäller EU-frågor.

Prot. 2000/01:4
21 september

Frågestund

Bristen på officerare

Anf. 26 LARS HJERTÉN (m):

Fru talman! Jag vill ställa en fråga till försvarsminister Björn von Sydow. Man sade att Skövde garnison hörde till vinnarna när försvaret skulle dra ned på verksamheten. Högkvarteret trodde att det skulle vara lätt att rekrytera officerare till Skövde från förband som läggs ned, men det har visat sig att så inte är fallet. Det anmäldes visserligen från början intresse från 150 officerare som var villiga att flytta till Skövde, men det blev hälften så många, 75. Det saknas i dag sammanlagt 145 officerare på de olika förband som finns i Skövde.

Man har försökt att lösa det kortsiktigt med kommenderingar och med tillfälliga kontrakt för reservofficerare och värnpliktiga officerare. Även civilanställda har tagit en del jobb som officerare annars gör. Men det här är väldigt kortsiktiga lösningar och är egentligen inga lösningar alls. Många officerare på nedläggningsorter har i stället för militära jobb tagit civila jobb. Man kan säga att försvarsmakten har förlorat slaget mot det civila samhället.

Jag vill fråga försvarsministern hur han ser på situationen med den stora officersbristen och om han har några förslag till lösningar. Det här är en generell fråga. Det gäller inte bara Skövde, även om jag tagit det som exempel.

Anf. 27 Försvarsminister BJÖRN VON SYDOW (s):

Fru talman! Jag har också fått informationer om att det på några förband är brist på officerare, åtminstone med utbildning för den verksamhet som ska vara vid förbandet. På många förband genomför man därför kompletterande utbildning för att t.ex. omskola infanteriofficerare till andra tjänsteslag.

Överbefälhavaren har också uppmärksammat detta. Han meddelade mig för några dagar sedan att han och högkvarteret avser att ta tag i obalanserna. Jag och han har samma bild som frågaren, nämligen att det i hög grad sammanhänger med den allmänna högkonjunkturen som råder i vårt land och att många officerare, särskilt med teknisk inriktning, är starkt efterfrågade på den civila arbetsmarknaden.

Anf. 28 LARS HJERTÉN (m):

Fru talman! Jag tackar för svaret. En bieffekt är också att officerarna är rädda för framtiden. De vet inte vad nästa försvarsbeslut kommer att innebära och om även den tjänst som de har kommer att dras in och förbandet läggs ned.

En annan bieffekt som är nog så viktig är att vi måste ha tillräckligt många och tillräckligt skickliga officerare om vi ska ställa upp för de

åtaganden som vi har gjort när det gäller EU:s internationella krisstyrka. Som bekant kom vi lite sent till Kosovo häromåret.

Har man inte ens befäl på hemmaplan är det väldigt svårt att också skicka folk till andra länder. Den frågan vet jag att man har diskuterat i officerskretsar. Det kan vara svårt att veta vilken typ av jobb man ska satsa på om man inte kan få möjligheten att resa utomlands och jobba i krisstyrkan utan måste finnas kvar på hemmaplan för att förbandet över huvud taget ska finnas kvar.

Anf. 29 Försvarsminister BJÖRN VON SYDOW (s):

Fru talman! De besök jag har gjort i t.ex. Göteborg och Halmstad visar på just behovet av att ibland kompletteringsutbilda. Jag tror att det är vad man gör. En annan del är att vi med överbefälhavarens förslag som underlag också låter, som står i budgetpropositionen, officersrekryteringen ligga på en hög nivå under de kommande ett å två åren för att därigenom tillföra unga officerare. Därigenom kan vi klara de långsiktiga strukturfrågorna.

Någon motsättning mellan tjänstgöring hemma och i utlandsstyrkan anser jag inte att det finns. Tjänstgöring i utlandsstyrkan ska vara en helt naturlig del i tjänsten och karriären. Den ska ingå – jag hoppas också att det sker i fullaste samförstånd med officerare och deras organisationer – i den normala karriären.

Bilindustrins forskning och teknik

Anf. 30 INGEGERD SAARINEN (mp):

Fru talman! Min fråga är till näringsministern. Staten satsar 500 miljoner på ett samarbete med bilindustrin. Pengarna ska gå till forskning och teknik som minskar fordonens miljöpåverkan. Men över 80 % av de pengar som staten och bilindustrin har fördelat går till projekt som har pågått i upp till 20 år.

Vad avser ministern att göra för att se till att de pengar staten satsar går till ny teknik?

Anf. 31 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! I det här projektet lägger bilindustrin ned ungefär 1,4 miljarder och staten 500 miljoner, dvs. totalt, om jag inte missminner mig, 1,9 miljarder. Det handlar om ny teknik, även om det sedan finns gammal teknik bakom.

Jag vet att det när det gäller motorer handlar väldigt mycket om att utveckla mer miljömässiga motorer. Det handlar mycket om den typen av teknik. Bakom sådan teknik kan finnas gamla projekt och, om jag använder det uttrycket, teknik som är gammal. Men med detta som grund ska man utveckla en ny teknik som handlar om framför allt miljön.

Anf. 32 INGEGERD SAARINEN (mp):

Fru talman! Saab har utvecklat kompression i 20 år. Volvos nya dieselmotor är i tillverkningsskedet, förutsatt att Ford är med på det. Partikelfällor för dieselmotorer i personbilar tillverkas redan i Frankrike. Kan ministern ge exempel på nydanande teknik i dessa satsningar?

Anf. 33 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Det handlar när det gäller utveckling av dieselmotorn väldigt mycket om att utveckla en motor som gör att man får ned antalet partiklar och en miljömässigt bättre motor. Det är väldigt viktigt att Sverige inom bilindustrin har en teknik som ligger i framkant och därmed kan konkurrera på de områden där svensk bilindustri har varit väldigt duktig, dvs. inom miljöområdet. Det är vad det handlar om.

Energiskatterna

Anf. 34 LENNART DALÉUS (c):

Fru talman! Finansministern talade nyss om att energiskatten var till för att minska utsläpp av skadliga ämnen. Jag har tidigare hört honom med ökat engagemang och med värme tala om klimatfrågan. Man får därför anta att även det ligger bakom.

Fru talman! Finansministern uttalar i finansplanen på s. 35 ambitionen och målsättningen att inkludera också biobränslena i basen för energiskatter. Jag undrar på vilket sätt det är ett led i en grön skatteväxling.

Anf. 35 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Fru talman! Utöver de konkreta förslag om grön skatteväxling som vi har i höstens budgetproposition är vår avsikt också att komma tillbaka med frågan om energibeskattnings under hösten. Det finns sedan tidigare ett väldigt bra betänkande kring skatteväxlingen. Det har funnits en stor uppslutning från alla politiska partier om principerna bakom den gröna skatteväxlingen.

När det sedan ska översättas till olika enskilda energislag är det viktigt att man får en genomgång av hela området. Den ambition vi har är att senare under hösten kunna presentera ett sådant samlat material. Man får då ta ställning till vilka delar som kan komma att ingå i framtiden i skatteväxlingen.

Anf. 36 LENNART DALÉUS (c):

Fru talman! Det borde vara en ryggmärgsreflex att förstå att man inte ska belasta bioenergi med nya skatter om man vill åstadkomma en grön skatteväxling. Det behöver man väl inte så många funderingar kring.

Sedan är det bra att finansministern pekar på den utredning som Skatteväxlingskommittén gjorde. Jag hade förmånen att sitta i den kommittén tillsammans med Jan Bergqvist och några andra här i kammaren. Vi tittade just på den fråga som finansministern pekar på.

Vi sade följaktligen i utredningen: Särskild uppmärksamhet bör ägnas den eftersträfvade ökningen av biobränslen. Då är min fråga: Hur leder det resonemanget till att öka användningen av biobränslen om man lägger ökad skatt på dem?

Anf. 37 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Fru talman! De principer som fanns i Skatteväxlingskommitténs betänkande, och som alla partier i stort har anslutit sig till, är också grunden för det material som vi tar fram i Finansdepartementet under hösten om energibeskattnings.

Det är alldeles klart att syftet är att se till att vi kan lägga skatt på sådan energi som ur miljösynpunkt ger de största skadorna. Det ingår naturligtvis i vår värdering när vi går igenom olika typer av energislag att både skapa en likformighet i energibeskattningen och också göra belastningen störst på de områden där vi ser stora bekymmer.

Den nya mobiltelefonin

Anf. 38 LARS LEIJONBORG (fp):

Fru talman! Jag har en fråga till näringsministern. Just nu fördelar en myndighet under Näringsdepartementet tillstånden att operera den tredje generationens mobiltelefoni. Varje sådant tillstånd är värt flera miljarder för dem som får det. Vi har föreslagit att det ska ske i form av en auktion och varnat för en politisk process.

En av dem som sökt tillstånd är Jan Stenbeck. Jag vill mot bakgrund av en uppgift fråga näringsministern om det är sant att näringsministern häromdagen bad Jan Stenbeck att rädda en socialdemokratisk tidning i Malmö.

Anf. 39 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Själva hanteringen av den nya mobiltelefonin sköts av en myndighet – PTS, Post- och telestyrelsen. Det är beslutat om här i riksdagen att det skulle gå till väga på det sättet. Man har valt att inte göra en upphandling därför att man anser att de pengarna då skulle belasta själva mobiltelefonin – det skulle belasta kunderna. Det skulle också vara hindrande för konkurrens och för en snabb marknad. Därmed förhåller det sig så att detta är ingen politisk process. Det är PTS som avgör detta efter de regler som har fastställts här i riksdagen.

När det sedan gäller den andra frågan så är det ingen fråga som behandlas av Sveriges regering. Detta har skötts genom kontakter mellan det socialdemokratiska partiet och Stenbeck. Många har varit inblandade, och det är framför allt vår partisekreterare som har handlagt frågan.

Anf. 40 LARS LEIJONBORG (fp):

Fru talman! Sanningen är alltså att näringsministern under det att processen pågår har tagit kontakt med Jan Stenbeck och bett honom rädda den socialdemokratiska tidningen Arbetet. Om det är sant – och jag tolkar näringsministern så – är inte detta en pyramidal omdömeslöshet?

Anf. 41 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! De kontakter som har förevarit när det gäller tidningen Arbetet har efter vad jag vet förevarit med det socialdemokratiska partiet och med partisekreteraren. Därvid vill jag också säga att jag självfallet talar med Stenbeck, som jag talar med Wallenberg och andra. Men själva kontakterna när det gäller frågan om tidningen har alltså skötts av det socialdemokratiska partiet.

Anf. 42 LARS LEIJONBORG (fp):

Fru talman! Är alltså uppgiften i dagens utgåva av tidningen Resumé om att samtalet till Stenbeck blev Arbetets räddning, som syftar på ett

Anf. 43 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Detta är en spekulat. Leijonborg får vända sig till den socialdemokratiska partisekreteraren. Det är han som sköter detta. Det är det ena.

Det andra som jag vill säga gäller de kontakter som Sveriges näringsminister självfallet har med olika företrädare för näringslivet. De kan inte blandas ihop med den myndighetsutövning som vi sköter. Där finns väldigt starka gränser. Och just den här frågan sköts inte av Björn Rosengren, utan den sköts av Mona Sahlin.

Frågestund

Polisens insatser vid demonstrationer

Anf. 44 STEN LUNDSTRÖM (v):

Fru talman! Jag vill ställa en fråga till vice statsminister Lena Hjelm-Wallén.

För ungefär en vecka sedan anordnade ett gäng – ett par hundra – ungdomar i Malmö en demonstration. Man ville ha en liten fest på gator och torg. De möttes av fullt stridsberedd polis och helikopter i luften. Demonstrationen urartade. Jag var inte där, så jag vet inte varför den gjorde det.

I dagarna har vi sett helt andra demonstrationer, där åkeriägare och andra demonstrerar och ganska fritt får lov att blockera hamnar och liknande.

Jag vill fråga vice statsministern: Hur återställer man förtroendet för polisen hos de ungdomar i Malmö som möttes av poliser som var fullt stridsberedda, när man ser att andra organisationer uppenbarligen kan genomföra sina demonstrationer fritt?

Anf. 45 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Som privatpersoner kan vi, både riksdagsledamöter och regeringsledamöter, säkerligen ha synpunkter på polisens arbete. Men jag tror att vi ska avhålla oss från att lägga oss i det direkt verkställande arbete som polisen gör – eller jag inte bara tror, utan jag menar att det är väldigt viktigt. Det är polisens skyldighet att själv bedöma situationen vad gäller ordningens upprätthållande, och sedan naturligtvis också att dra slutsatser av vad man har gjort i den prövning i efterhand som sker. Det gäller både det som skedde i Malmö, där det var en väldigt stark insats, och lastbilsdemonstrationerna, där man inte har gjort så stora insatser. Det gäller att efteråt se hur detta står i relation till varandra och vilka slutsatser polisen själv drar av det.

Men jag skulle alltså vilja rekommendera att vi som politiker avhåller oss från att tala om för polisen hur den ska agera.

Anf. 46 STEN LUNDSTRÖM (v):

Fru talman! Jag delar naturligtvis vice statsministerns uppfattning om att det inte är vår sak att agera polis eller att säga till polisen hur den ska agera. Men det är trots allt denna kammare och regeringen som stiftar

lagar och beslutar om hur det ska fungera i samhället. Det är också vi som ger medel till polisens samverkan.

Min fråga handlade mer om hur man ska återupprätta förtroendet för polisen hos de här ungdomarna i Malmö. Det är nämligen den känslan jag har fått hemifrån – man litar inte på polisen längre. Det som händer nu innebär ju att man ytterligare försvårar det hela när det gäller att lita på polisen, med de effekter som det här har fått.

Därför undrar jag på vilket sätt vice statsministern och regeringen är beredda att göra någon insats för att återupprätta förtroendet för polisen hos de ungdomar i Malmö som nu har drabbats.

Anf. 47 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! I mitt svar vill jag också framhålla att det är viktigt att även polisen som myndighet hela tiden analyserar sitt eget agerande. I polisens agerande handlar det inte bara om att bekämpa brott, reda ut brott och upprätthålla ordningen, utan också om att skapa ett förtroende hos allmänheten – där inte minst ungdomen är väldigt viktig. Därför utgår jag ifrån att t.ex. polismyndigheten i Malmö i sin analys av det som skedde där ordentligt tänker över hur man ska kunna bygga upp ett förtroende där det eventuellt har kommit att brista genom den senaste tidens händelser.

Praktisk yrkesutbildning

Anf. 48 YVONNE ANDERSSON (kd):

Fru talman! Jag har en fråga till näringsministern. Det är svårt att rekrytera kompetent arbetskraft till de praktiska yrkena i dag. Medelåldern är hög på sadelmakare, svetsare, smeder och andra, och man är orolig för pensionsavgångar. Likväl har vi svårt att få detta att stämma överens med de utbildningar som finns.

I Stockholms stad har man ett försök med en utbildning som också finansieras av EU-medel, men där får inte de studerande några studiemedel.

Min fråga gäller huruvida ministerna på Näringsdepartementet samverkar med ministrarna på Utbildningsdepartementet för planering av utbildningar och hur de kan motsvara arbetsmarknadens behov.

Anf. 49 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Här handlar det mycket om att få ungdomarna intresserade av de linjer som finns på ungdomsskolan. Om man inte klarar den rekryteringen så delar jag uppfattningen att vi kommer att hamna i en situation där vi får brist. Det handlar alltså dels om att få ett större engagemang och att visa de här yrkenas betydelse, dels om att tillse att den arbetsmarknadsutbildning som vi har också kompletterar det hela när det gäller de här yrkena.

Vi har i dag en oerhört snabb tillväxt i Sverige. Vi kan inte direkt avläsa – åtminstone inte så tydligt som man brukar kunna göra när man har en snabb tillväxt – att det finns s.k. flaskhalsar. Men vi kan se flaskhalsar inom de s.k. licensyrkena. Det gäller elektriker och det gäller svetsare

med speciell legitimation etc. Självfallet tror jag att om vi inte ser upp så kommer vi att få se detta också inom den typ av yrken som nämns här.

Prot. 2000/01:4
21 september

Anf. 50 YVONNE ANDERSSON (kd):

Fru talman! Jag tackar för det svaret. Ändå vill jag påpeka just detta behov av att mitt i en tillväxtperiod, när vi behöver många högutbildade människor inom akademiska yrken, så kommer också vårt samhälle fortfarande att kräva restaurangpersonal, personal som ska föra kommunikationsmedlen osv.

Det skulle vara intressant om det fanns någon utredning på gång om vad det är för behov och omloppstid vi behöver för att rekrytera yrkeskompetens till de här yrkena. I dag har vi ju ingen automatisk utbildningsväg från gymnasiet till denna typ av kompetens som behövs för praktiska yrken, men vi har en väg till universitet. Därför är det intressant om det sker en samordning och diskussion i de här lägena.

Anf. 51 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Man kanske inte riktigt ändå ska måla bilden så mörk. Branscherna själva står ju för mycket av den här utbildningen. Det sker ett samarbete mellan de fackliga organisationerna och arbetsgivarna inom respektive bransch.

Vi har ju också en yrkesteknisk högskola, och en hel del utbildningar.

Men jag delar den här uppfattningen. Detta är något som jag självfallet ska ta till mig. Vi bör nu inte bara titta på och fokusera på högskolan och universiteten, utan även på de här yrkena. Jag kan säga att regeringen ska göra det och följa detta noga.

Barnens situation

Anf. 52 JAN BERGQVIST (s):

Fru talman! Jag har en fråga till utrikesministern. I budgetpropositionen läser jag om alla de insatser som regeringen gör för barnen och barnens rättigheter både i Sverige och utanför vårt lands gränser. Men samtidigt blir jag förtvivlad när jag hör om alla de barn som tvingas till tvångsarbete, förvägras utbildning eller tvingas bli gatubarn.

Min fråga till utrikesministern är därför: Vad anser utrikesministern att vi kan göra för de fattiga och förtryckta barnen, utöver det som vi redan gör i dag?

Anf. 53 Utrikesminister ANNA LINDH (s):

Fru talman! Sverige har ju spelat en väldigt aktiv roll när det gäller barnens situation. Vi har drivit frågorna väldigt hårt i FN, vi har tagit upp dem direkt med olika berörda länder och vi har också i olika sammanhang inom EU tagit upp vad vi gemensamt kan göra för att förbättra barnens situation.

Jag tror att vi måste förstärka det arbete som vi redan gör. Det gäller bl.a. att utveckla biståndet. Vi gör ju också en kraftig satsning på biståndet i årets budget för att kunna hjälpa dem som har det allra svårast, och däribland barnen. Vi försöker dessutom att aktivt angripa dem som försöker utnyttja barn vare sig det handlar om rekrytering av barn som sol-

dater eller t.ex. sexhandel med barn, som tyvärr också förekommer i rätt stor skala.

Sverige försöker att agera på alla dessa områden för att hjälpa barnen till ett positivt liv och naturligtvis också för att komma till rätta med dem som försöker att utnyttja barns svåra situation.

Fastighetsskatten

Anf. 54 CARL FREDRIK GRAF (m):

Fru talman! I riksdagens protokoll från den 14 oktober förra året säger finansministern: "Jag har sagt, och det kan jag gärna upprepa, att regeringen självfallet inte kommer att föreslå några extrema höjningar av fastighetsskatten."

Den genomsnittliga höjningen av fastighetsskatten i Vaxholm – den genomsnittliga, fru talman – ligger på 7 000 kr. I Lysekil ligger den kanske på 4 000 kr. Det innebär att det kanske både är det dubbla och tredubbla i enskilda fall.

Anser finansministern att han lever upp till sitt uttalande från den 14 oktober förra året om att det inte ska bli tal om extrema höjningar?

Anf. 55 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Fru talman! Det tycker jag att jag gör i allra högsta grad. Om man hade haft det nuvarande fastighetsbeskattningsystemet och låtit de nya fastighetstaxeringsvärdena slå igenom för nästa år hade det inbringat 10 miljarder kronor i nya inkomster till staten. Det förslag regeringen nu lägger fram innebär att det inte kommer in en enda ny krona till staten, dvs. vi tar inte ut några nya inkomster i statlig fastighetsskatt generellt sett.

Det förslag som nu ligger är dessutom så avvägt att det innebär både sänkningar av skatten på småhus och sänkningar av skatten på hyreshus och bostadsrätter. Dessutom har vi ett förslag om en begränsningsregel just för att undvika de här extrema höjningarna för vanliga hushåll.

Anf. 56 CARL FREDRIK GRAF (m):

Fru talman! Finansministerns svar i kammaren här i dag visar på en häpnadsväckande okänslighet för de enskilda medborgarnas situation. Finansministern ser bara detta i ett makroperspektiv och glömmer den enskilde.

Jag konstaterar att svaret är ett besked. Finansministern betraktar inte en höjning på kanske 7 000, 10 000 eller 14 000 kr från ett år till nästa som extrem. Vid nästa allmänna småhustaxering om ett par år när basvärdena höjs kan de här husägarna räkna med ytterligare höjningar. Det är ju ett besked, om än ett tragiskt sådant.

Anf. 57 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Fru talman! Av olika skäl har taxeringsvärdena frysts de senaste åren. Det har alltså inte skett någon uppjustering. Om man väntar tre år, som vi har gjort, med att göra en justering av taxeringsvärdena får man en viss ketchup-effekt. Det är för att förhindra att den blir ännu starkare som vi nu föreslår att vi sätter det här systemet i verksamhet.

Jag vill erinra om att vi också föreslår en rad skattesänkningar i budgetpropositionen, t.ex. kompensation för egenavgifterna, höjt grundavdrag och en del andra skattesänkningar. Jag tror att det faktiskt kommer att sluta på plus för de allra flesta medborgarna även efter fastighetstaxeringen och dess skattekonsekvenser.

Prot. 2000/01:4
21 september

Frågestund

Posten och kassaservicen

Anf. 58 MARIANNE ANDERSSON (c):

Fru talman! Jag har en fråga till näringsministern. Den handlar om Posten och kassaservicen. Jag fick ett skriftligt svar på en liknande fråga alldeles nyligen, men jag tycker att det fanns vissa oklarheter i det här svaret. Det handlar om att avtalet mellan Posten och Nordbanken är uppsagt. I svaret säger näringsministern att postlagen är oförändrad och att regeringen anser det viktigt att det även i framtiden finns kassatjänster, och då handlar det om hela landet.

Frågan är då hur detta ska gå till. Det vet vi egentligen ingenting om. Det finns en stor oro ute i landet för hur det ska kunna fungera. Det är gott och väl med post i butik, men när det gäller penninghantering finns det stora säkerhetsfrågor också som man kan ställa sig i det sammanhanget.

Hur ser näringsministern egentligen på detta? Hur kommer staten att agera för att garantera att det verkligen blir en kassaservice i hela landet även i fortsättningen om det inte går att sluta avtal med andra när det gäller hanteringen av penningmängder?

Anf. 59 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Posten genomgår nu stora strukturella förändringar. Det grundas i att allt färre går till postkontoren. Nu gör man den förändringen att man går från postkontor till post i butik. Det kommer att innebära att vi får fler postpunkter, som man säger på postspråk, där man kan utföra mer postala tjänster. Vi kommer således att få någonting som är mycket bättre för oss medborgare som vill ha posttjänster utförda.

När det gäller frågan om kassaservice har vi en lagstiftning som säger att staten ska tillse att det finns kassaservice i stort sett överallt i Sverige. Det ska vi också tillse. Jag kommer att återkomma med hur det exakt ska se ut. Först måste vi veta exakt vad kassaservice är. Sedan ska vi tillse att sådan kommer att kunna upprätthållas på minst samma nivå som i dag när det gäller Postens service.

Anf. 60 MARIANNE ANDERSSON (c):

Fru talman! Jag ser det här svaret som positivt. Om det inte går att få ett avtal med någon som sköter just kassatjänster – pakethantering och brevhantering är en annan sak – dvs. om kiosken, bensinstationen eller butiken i glesbygden inte vill åta sig att hantera stora penningssummor av säkerhetsskäl, kommer staten att träda in. Jag tolkar svaret så att staten i sådana fall kommer att träda in. Jag hoppas att näringsministern kan bekräfta att jag har tolkat det rätt.

Anf. 61 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Som jag sade är det så att vi har skyldighet att upprätthålla kassaservice enligt den postlag vi har. Det ska vi göra. Hur det exakt ska gå till kan jag inte säga.

Jag tror att det finns 2 700 lantbrevbärare i dag. Det låter väldigt mycket. Det är i alla fall någonting i den storleksordningen. De upprätthåller nu den här kassaservicen. Man kan säga att de som bor glesast, de som man normalt sett skulle säga har den sämsta servicen, har faktiskt den bästa servicen just genom att lantbrevbärarna upprätthåller kassaservicen. Hur det sedan ska se ut på andra ställen, om det ska vara en bank, genom ATG, post i butik eller liknande, vill jag återkomma till. Men vi ska upprätthålla kassaservicen. Det finns också med i vår överenskommelse med Posten när man fick tillstånd att sälja ut Postgirot.

Amalgamskadeförbundet

Anf. 62 MARGARETA CEDERFELT (m):

Fru talman! Min fråga riktar sig till vice statsministern. I dag har 27 000 namnunderskrifter från Amalgamskadeförbundet överlämnats. Jag undrar på vilket sätt regeringen kommer att tillgodose deras önskemål om en förbättrad amalgamsanering.

Anf. 63 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Frågan om amalgam återkommer ständigt. Även om vi försöker flytta fram positionerna finns det alltid de som tycker att det ska göras mer. Om det nu kommer en så stor samling namnunderskrifter till socialministern så småningom, är jag övertygad om att det ytterligare kommer att stimulera socialministern att arbeta med den frågan. Men exakt hur den diskussionen ska ske tror jag att man får ta upp direkt med socialministern.

Anf. 64 MARGARETA CEDERFELT (m):

Fru talman! Kan jag tolka vice statsministerns svar som att de amalgamskadade personernas hälsa kommer att beaktas?

Anf. 65 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Det är väl ändå självklart att det måste vara utgångspunkten både för vad man gör ur normal medicinsk aspekt och för vad vi politiker sammantaget måste göra.

Vi vet ju att det i denna fråga råder olika åsikter, så riktigt hur det ska gå till kan jag inte uttala mig om nu. Men jag vet att man hela tiden flyttar fram positionerna och att vi naturligtvis måste lyssna på dem som har skador av amalgam.

Sveriges deltagande i fredsfrämjande insatser

Anf. 66 ÅKE CARNERÖ (kd):

Fru talman! Jag har en fråga till försvarsministern.

Det råder stor enighet i riksdagen om att Sveriges förmåga att snabbt kunna delta i fredsfrämjande insatser ska öka och att inriktningen ska vara att en insats ska kunna verkställas inom ca 30 dagar efter beslut.

Den här processen kan ta olika lång tid. Utifrån Kosovoerfarenheten förra året anser jag att verksamheten bör effektiviseras för att komma i gång så fort som möjligt.

Då kommer bl.a. finansieringsfrågan upp. I försvarsutskottet diskuterade vi detta väldigt mycket inför försvarsbeslutet i våras. Bl.a. utifrån kristdemokraternas initiativ vill utskottet att regeringen ska återkomma med sin syn på hur det här ska struktureras upp. Hur tänker regeringen lösa den framtida finansieringen? Jag tror att det är en väldigt viktig sak inför framtiden.

Anf. 67 Försvarsminister BJÖRN VON SYDOW (s):

Fru talman! Det är en viktig fråga och lösningen går successivt framåt. Under de anslag som vi redovisar inför år 2001 finns det vissa förändringar. Vi redovisar hur Försvarsmakten ska bygga upp förband, huvudsakligen genom att använda anslag för övnings- och utbildningsverksamhet, men även med materielförsörjning. Det sker nu uppbyggnad av förband materiellmässigt, inriktat på just internationell verksamhet.

Det anslag som vi har för utlandsstyrkan kommer enligt regeringens förslag att uppgå till 1 miljard kronor för nästa budgetår. Det är det som regeringen vill redovisa för riksdagen inför det kommande året.

Jag vill också säga att den här frågeställningen är en av dem som jag avser att ta upp och redan har tagit upp vid de informella försvarsministermöten som vi har i EU-kretsen. Det måste ju finnas en klarhet inom EU när dess styrka ska kunna användas.

Anf. 68 ÅKE CARNERÖ (kd):

Fru talman! Jag tackar för svaret. Jag ser positivt på det.

För 2001 anslår regeringen alltså 1 miljard utifrån de insatser som nu pågår på Balkan. Det ser jag som ett rimligt tillskott. Men när man läser siffrorna för 2002 ser man att det då anslås 904 miljoner.

Nu vet vi inte vilka insatser som kan efterfrågas från svensk sida år 2002, det är jag fullt medveten om. Men vi har en hög ambitionsnivå. Resultatet av denna ambitionsnivå kan naturligtvis bli att det återigen blir en försenad insats. Att fatta beslut om en insats och sedan försöka lösa finansieringen anser jag inte vara bra. Det kan urholka annan verksamhet.

Jag tolkar försvarsministerns svar som att det kommer att bli någon form av struktur för hur det här ska fungera effektivt i framtiden.

Anf. 69 Försvarsminister BJÖRN VON SYDOW (s):

Fru talman! Det är riktigt att vi håller på att forma en struktur. Den påverkas naturligtvis en hel del av vårt engagemang inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, men även av att vi effektivt ska kunna stå till förfogande i operationer som t.ex. sker direkt inom ramen och på uppdrag av Förenta nationerna.

Jag vill också säga att det även handlar om den förberedelse som kan göras inom Försvarsmakten. Överbefälhavaren har meddelat mig att han lika väl som man övar andra funktioner, t.ex. beredskapsfunktionen, den

territoriella integriteten i det försvar vi har för vårt eget land, också avser att genomföra olika former av övningar för att se till att de förband vi anmäler är tillgängliga under de tidsförlopp som vi anmäler dem till. Jag anser att det är viktigt att ÖB gör på det här sättet för att vi inte ska komma i svårigheter.

Strukturfondsdelegationen

Anf. 70 LENNART GUSTAVSSON (v):

Fru talman! Min fråga rör näringsministerns senaste arbetsplats, Länsstyrelsen i Norrbottens län, som har fått i uppdrag att vara samordnare i Strukturfondsdelegationen. Herr Rosengrens efterträdare Kari Marklund är ordförande i Strukturfondsdelegationen, en delegation som ska fördela EU-medlen inom mål 1. Regeringen har utsett ledamöter och ersättare.

Samtidigt har man skapat en ny förordning där man säger att Strukturfondsdelegationen avgör frågor inom sitt eget ansvarsområde. Det tycker jag är bra. Men sedan står det: För att stöd ska kunna beviljas krävs enhällighet.

Man har alltså tillsatt ett antal politiker, men man har kringgärdat dem så att de måste vara eniga för att de ska kunna fatta beslut.

Min fråga är: Är den här något ovanliga beslutsordningen en följd av bestämmelser inom EU?

Anf. 71 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Så är det icke. Själva grunden för detta är helt enkelt att det är viktigt att man når enighet, eftersom det man ska göra här är att företräda sin region. I det här fallet är det Västerbotten och Norrbotten. Man ska fördela en mängd pengar, och man ska också hitta medfinansierare.

Tanken är att man ska försöka ena sig om hur man ska använda pengarna. Många gånger är de kopplade till de s.k. tillväxtavtalen. Detta är själva styrkan. Här finns både politiker och ämbetsmän med. Bakom den här strukturen finns också parter.

Det har visat sig, och det är min erfarenhet från den tid jag var landshövding i Norrbotten, att när vi skapade enighet, när vi kom överens om att den här vägen ska vi gå, fanns det också en väldig styrka bakom detta. Det är själva tanken.

Anf. 72 LENNART GUSTAVSSON (v):

Fru talman! Jag är medveten om det arbete som pågår både inom länsutvecklingsavtalen och inom strukturfondsarbetet i Norr- och Västerbotten. Men min fråga riktar sig mer mot det nya som jag tidigare inte känner till i en förvaltningstradition i Sverige, att regeringen utser politiska representanter från olika politiska partier och samtidigt kringgärdar det arbete de ska utföra med en förordning som tvingar dem att vara överens för att de ska få resurser till åtgärder.

Jag vill formulera frågan till näringsministern på det här viset: Är detta en förordning som gör Strukturfondsdelegationens arbete lättare och ger den en väg att komma framåt i sitt arbete?

Anf. 73 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s):

Fru talman! Hittills har vi i alla fall den erfarenheten att det här har fungerat väldigt väl. Hittills har vi också vid de diskussioner vi för med de berörda fått uppfattningen att det här är ett väldigt bra sätt att arbeta på.

Skulle det visa sig att det här är kontraproduktivt i betydelsen att vi inte får fram bra förslag, får man självklart se över detta. Men hittills vill jag säga att det har fungerat bra. Jag har också här redogjort för vilken tanke som ligger bakom detta.

Ny neutralitetskommission

Anf. 74 STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! För mig blir regeringens hantering av frågan om en ny neutralitetskommission alltmer svårbegriplig. En sådan har avvisats av socialdemokraterna med hänvisning till Rolf Ekéus framtida utredning. Försvarsministern informerade riksdagen för en tid sedan om hans utredning, och då handlade det om att studera ubåtskränkningar efter 1980.

Sedan har regeringen i medierna talat om andra saker, att ge Ekéus tilläggsdirektiv under sommaren som har gått för att också studera säkerhetspolitiken från 1969 och framåt. Man har också kunnat läsa uttalanden om att Ekéus skulle få sällskap av ytterligare ett antal experter.

Men riksdagen har inte informerats om detta, och inga direktiv har såvitt jag har kunnat se kommit till Rolf Ekéus, vare sig när det gäller ubåtarna eller neutralitetsdelen. Därför vill jag fråga regeringen: När kommer direktiven till Rolf Ekéus?

Det har hittills varit fyra statsråd som har uttalat sig i den här frågan i massmedierna, varav tre är här i dag, så jag vet inte riktigt vem som ska besvara frågan. Ni får välja själva!

Anf. 75 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! Jag tycker att Sten Tolgfors skulle kunna göra det enkelt för sig och faktiskt läsa de preliminärt antagna synpunkterna som finns i utskottsbetänkandet. Där inhämtade ju utrikesutskottet hur regeringen hade tänkt sig att hantera den här frågan. Där står det att vi tänker börja med ubåtsfrågan, men sedan ska mycket snabbt också den större frågan ta vid, dvs. en säkerhetspolitisk granskning.

Däremot vill vi inte i regeringen, och inte heller utskottsmajoriteten, noterar jag, gå Tolgfors motion till mötes. Där handlar det nämligen bara om att ifrågasätta allting bakåt. Jag tycker att vi har anledning att vara stolta över vår alliansfria historia.

Anf. 76 STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! Nu är det ju inte så att regeringen har att bedöma mina motioner, utan vad jag frågar efter är ett besked som baserar sig på bl.a. vice statsministerns egna uttalanden. Vi blev utlovade direktiv under sommaren, och utskottets ställningstaganden baserar sig bl.a. just på detta – att det skulle komma direktiv. Dessa direktiv har inte kommit, och då frågar jag: När ska de komma?

Min motion har väldigt lite med den frågan att göra, vill jag hävda.

Det andra som jag tycker är intressant är att regeringen bryter mot en tradition i svensk säkerhetspolitik, dvs. att föra samtal mellan partierna och partiledarna om den här typen av stora och övergripande frågor. Så skedde t.ex. mellan Bildt och Ingvar Carlsson inför den första neutralitetskommissionen. Den här gången har man blankt avvisat det, och väljer att med en ganska smal majoritet köra över en stor del av riksdagens ledamöter.

Jag vill fråga regeringen: Kan man inte ändra detta, och vara beredd att söka samtal i en sådan viktig fråga? I det här skedet handlar det inte om att göra vägval för framtiden, utan om att få en korrekt och genomgripande beskrivning av hur neutralitetspolitiken bedrevs efter november 1969, när den första kommissionen avslutade sitt arbete.

Anf. 77 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s):

Fru talman! De båda direktiven, både det som handlar om ubåtarna och ubåtskränkningarna och det som handlar om den säkerhetspolitiska granskningen är under beredning. De kommer strax.

Jag vill också gärna säga att det säkerhetspolitiska området är ett område där vi gärna vill ha samförstånd. Men man kan inte börja en sådan diskussion i lugn och sansad ordning med den motion som Sten Tolgfors faktiskt skrev, och som är synnerligen polemisk. Det är fel sätt att börja ett samtal på.

Anf. 78 TALMANNEN:

Detta fick bli det sista inlägget i dagens frågestund, som därmed är avslutad.

Jag tackar regeringens företrädare och kammarens ledamöter för er medverkan.

2 § Ledighet, m.m.

Talmannen anmälde att *Stefan Attefall* (kd) beviljats föräldraledighet under tiden den 9 oktober 2000–14 januari 2001 samt att *Desirée Pethrus Engström* skulle tjänstgöra som ersättare för Stefan Attefall under denna tid.

3 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

2000/01:1

Utgiftsområde 1 till konstitutionsutskottet

Utgiftsområde 2 och 25–27 till finansutskottet

Utgiftsområde 3 till skatteutskottet

Utgiftsområde 4 till justitieutskottet

Utgiftsområde 5 och 7 till utrikesutskottet

Utgiftsområde 6 till försvarsutskottet

Utgiftsområde 8 och 10–12 till socialförsäkringsutskottet

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten till socialförsäkrings-
utskottet

Prot. 2000/01:4
21 september

Utgiftsområde 9 till socialutskottet

Utgiftsområde 13 och 14 till arbetsmarknadsutskottet

Utgiftsområde 15 och 16 till utbildningsutskottet

Utgiftsområde 17 till kulturutskottet

Utgiftsområde 18 till bostadsutskottet

Utgiftsområde 19, 21 och 24 till näringsutskottet

Utgiftsområde 20 och 23 till miljö- och jordbruksutskottet

Utgiftsområde 22 till trafikutskottet

Propositionen i övrigt till finansutskottet

4 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Propositioner

2000/01:5 Personlig assistans till personer över 65 år

2000/01:6 Avtal om visst kostnadsansvar för insatser enligt lagen
(1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

2000/01:7 Förenklad skattedeklaration

2000/01:8 Ny socialavgiftslag

5 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställts

den 20 september

2000/01:8 av *Maria Larsson* (kd) till statsrådet Mona Sahlin

Kritik mot tillväxtavtalen

2000/01:9 av *Yvonne Andersson* (kd) till utbildningsminister Thomas
Östros

Studiemedelsförordningen

2000/01:10 av *Ulla-Britt Hagström* (kd) till statsrådet Lars-Erik Lövdén
Byggekostnader

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabb-
protokoll tisdagen den 26 september.

6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställts

den 20 september

2000/01:4 av *Lennart Kollmats* (fp) till justitieminister Laila Freivalds
Ingripande mot sexhandel

2000/01:5 av *Bo Könberg* (fp) till socialminister Lars Engqvist
Rehabiliteringspengar

2000/01:6 av *Lisbeth Staaf-Igelström* (s) till näringsminister Björn Rosengren
Bilbälteslås

2000/01:7 av *Inger René* (m) till näringsminister Björn Rosengren
Konkurrenssituationen för sjöfarten

den 21 september

2000/01:8 av *Inger René* (m) till näringsminister Björn Rosengren
Motorväg genom Bohuslän

2000/01:9 av *Gunilla Wahlén* (v) till statsrådet Maj-Inger Klingvall
Bärplockare från utlandet

2000/01:10 av *Karin Wegestål* (s) till utrikesminister Anna Lindh
Sveriges agerande i Evian

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 26 september.

7 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Anmälades att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 21 september

1999/2000:1408 av *Åke Carnerö* (kd) till statsrådet Britta Lejon
Kommundelningar

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 26 september.

8 § Kammaren åtskildes kl. 15.04.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL CARPELAN

/Barbro Nordström

1 § Frågestund.....	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
<i>Energiskatten.....</i>	<i>1</i>
Anf. 2 CARL G NILSSON (m).....	1
Anf. 3 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s).....	1
Anf. 4 CARL G NILSSON (m).....	2
Anf. 5 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s).....	2
<i>EU:s byråkrati.....</i>	<i>2</i>
Anf. 6 KARL-GÖRAN BIÖRSMARK (fp).....	2
Anf. 7 Utrikesminister ANNA LINDH (s).....	2
Anf. 8 KARL-GÖRAN BIÖRSMARK (fp).....	3
Anf. 9 Utrikesminister ANNA LINDH (s).....	3
<i>Utländska bärplockare.....</i>	<i>3</i>
Anf. 10 RUNE BERGLUND (s).....	3
Anf. 11 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s).....	4
Anf. 12 RUNE BERGLUND (s).....	4
Anf. 13 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s).....	4
<i>Teliaaktien.....</i>	<i>4</i>
Anf. 14 JOHNNY GYLLING (kd).....	4
Anf. 15 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s).....	4
Anf. 16 JOHNNY GYLLING (kd).....	5
Anf. 17 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s).....	5
<i>Ursprungsbefolkningens rätt.....</i>	<i>5</i>
Anf. 18 HELENA BARGHOLTZ (fp).....	5
Anf. 19 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s).....	5
Anf. 20 HELENA BARGHOLTZ (fp).....	5
Anf. 21 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s).....	6
<i>EMU-frågan i kampanj.....</i>	<i>6</i>
Anf. 22 LARS OHLY (v).....	6
Anf. 23 Utrikesminister ANNA LINDH (s).....	6
Anf. 24 LARS OHLY (v).....	6
Anf. 25 Utrikesminister ANNA LINDH (s).....	6
<i>Bristen på officerare.....</i>	<i>7</i>
Anf. 26 LARS HJERTÉN (m).....	7
Anf. 27 Försvarsminister BJÖRN VON SYDOW (s).....	7
Anf. 28 LARS HJERTÉN (m).....	7
Anf. 29 Försvarsminister BJÖRN VON SYDOW (s).....	8
<i>Bilindustrins forskning och teknik.....</i>	<i>8</i>
Anf. 30 INGEGERD SAARINEN (mp).....	8
Anf. 31 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s).....	8
Anf. 32 INGEGERD SAARINEN (mp).....	8
Anf. 33 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s).....	9
<i>Energiskatterna.....</i>	<i>9</i>
Anf. 34 LENNART DALÉUS (c).....	9
Anf. 35 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s).....	9

Anf. 36 LENNART DALEUS (c).....	9
Anf. 37 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s).....	9
<i>Den nya mobiltelefonin.....</i>	<i>10</i>
Anf. 38 LARS LEIJONBORG (fp).....	10
Anf. 39 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	10
Anf. 40 LARS LEIJONBORG (fp).....	10
Anf. 41 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	10
Anf. 42 LARS LEIJONBORG (fp).....	10
Anf. 43 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	11
<i>Polisens insatser vid demonstrationer.....</i>	<i>11</i>
Anf. 44 STEN LUNDSTRÖM (v)	11
Anf. 45 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	11
Anf. 46 STEN LUNDSTRÖM (v)	11
Anf. 47 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	12
<i>Praktisk yrkesutbildning.....</i>	<i>12</i>
Anf. 48 YVONNE ANDERSSON (kd)	12
Anf. 49 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	12
Anf. 50 YVONNE ANDERSSON (kd)	13
Anf. 51 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	13
<i>Barnens situation.....</i>	<i>13</i>
Anf. 52 JAN BERGQVIST (s).....	13
Anf. 53 Utrikesminister ANNA LINDH (s).....	13
<i>Fastighetsskatten</i>	<i>14</i>
Anf. 54 CARL FREDRIK GRAF (m).....	14
Anf. 55 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	14
Anf. 56 CARL FREDRIK GRAF (m).....	14
Anf. 57 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	14
<i>Posten och kassaservicen</i>	<i>15</i>
Anf. 58 MARIANNE ANDERSSON (c).....	15
Anf. 59 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	15
Anf. 60 MARIANNE ANDERSSON (c).....	15
Anf. 61 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	16
<i>Amalgamskadeförbundet</i>	<i>16</i>
Anf. 62 MARGARETA CEDERFELT (m).....	16
Anf. 63 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	16
Anf. 64 MARGARETA CEDERFELT (m).....	16
Anf. 65 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s)	16
<i>Sveriges deltagande i fredsfrämjande insatser.....</i>	<i>16</i>
Anf. 66 ÅKE CARNERÖ (kd).....	16
Anf. 67 Försvarsminister BJÖRN VON SYDOW (s).....	17
Anf. 68 ÅKE CARNERÖ (kd).....	17
Anf. 69 Försvarsminister BJÖRN VON SYDOW (s).....	17
<i>Strukturfondsdelegationen.....</i>	<i>18</i>
Anf. 70 LENNART GUSTAVSSON (v).....	18
Anf. 71 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	18
Anf. 72 LENNART GUSTAVSSON (v).....	18
Anf. 73 Näringsminister BJÖRN ROSENGREN (s)	19
<i>Ny neutralitetskommission.....</i>	<i>19</i>
Anf. 74 STEN TOLGFORS (m)	19

Anf. 75 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s).....	19	Prot. 2000/01:4
Anf. 76 STEN TOLGFORS (m).....	19	21 september
Anf. 77 Vice statsminister LENA HJELM-WALLÉN (s).....	20	
Anf. 78 TALMANNEN.....	20	
2 § Ledighet, m.m.....	20	
3 § Hänvisning av ärenden till utskott	20	
4 § Bordläggning.....	21	
5 § Anmälan om interpellationer.....	21	
6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	21	
7 § Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	22	
8 § Kammaren åtskildes kl. 15.04.....	22	

